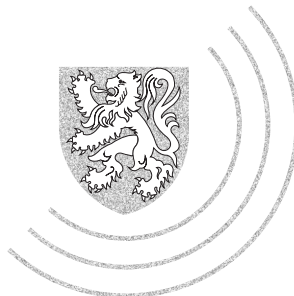

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

25 maart 2004

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt
gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds,
en de republiek Chili, anderzijds, de bijlagen I tot XVII en de slotakte,
ondertekend in Brussel op 18 november 2002**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht
door de heer Peter De Ridder**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Luc Van den Brande.

Vaste leden :

de heren Freddy Sarens, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy ;

de heren Louis Bril, Peter Gysbrechts, André Moreau, Stefaan Platteau ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete ;

de heren Peter De Ridder, Patrick Hostekint ;

de heer Frans Ramon ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Erik Matthijs, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heer Jef Van Looy ;

de heren Julien Demeulenaere, Didier Ramoudt, Marc van den Abeelen, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Pieter Huybrechts, Johan Van Brusselen ;

de heren Marcel Logist, Jacques Timmermans ;

de heer Eloi Glorieux ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1946 (2003-2004)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government	4
I.1. Historiek van de Vlaams-Chileense betrekkingen en samenwerking	4
I.2. Dubbel gemengd karakter van de overeenkomst	4
I.3. Historiek van de totstandkoming van de associatie-overeenkomst	4
I.4. Doel van de overeenkomst	4
I.5. Voornaamste inhoudelijke bepalingen	5
I.6. Proces-verbaal van verbetering bij het akkoord	5
I.7. Chili als Latijns-Amerikaanse brug tussen de grote handelsblokken	5
I.8. Recentste politieke en economische gegevens over het partnerland	5
A. Recente politieke evoluties	5
B. Recente economische evoluties	6
I.9. Economische betrekkingen tussen België/Vlaanderen en Chili	6
II. Bespreking	6
II.1. Het associatieverdrag als onderdeel van het “acquis communautaire”	6
II.2. Verhouding van het associatie-akkoord tot de bestaande Vlaams-Chileense betrekkingen	7
III. Stemmingen	7
III.1. Artikelsgewijze stemming	7
III.2. Stemming over het geheel	7

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op datum van dinsdag 23 maart 2004 het ontwerp van decreet houdende instemming met de associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de republiek Chili, anderzijds, na bespreking, bij unanimititeit aangenomen.

I. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR MEVROUW PATRICIA CEYSENS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID EN E-GOVERNMENT

I.1. Historiek van de Vlaams-Chileense betrekkingen en samenwerking

Bij de aanvang van haar uiteenzetting wijst minister Ceysens erop dat Vlaanderen over het afgelopen decennium goede relaties heeft uitgebouwd met Chili, dat momenteel trouwens onze eerste partner in Zuid-Amerika is. Daardoor kan het meteen ook een toegangspoort zijn tot andere landen van Latijns-Amerika. Reeds op 2 oktober 1995 werd een kaderakkoord tussen Vlaanderen en Chili ondertekend, waarin werd opgenomen dat er zou samengewerkt worden op alle domeinen waarvoor Vlaanderen bevoegd is.

Sinds 1996 werken de Vlaamse administratie Buitenlands Beleid en de Agencia de Cooperación Internacional de Chile (AGCI) nauw samen om dat akkoord inhoudelijk te stofferen. De officiële samenwerking binnen het kaderakkoord heeft in de loop der jaren dan ook een flinke omvang aangenomen. In het kader van de heropbouw van de schade, aangericht door de orkaan Mitch (einde oktober 1998), werd Chili ook betrokken bij Vlaamse samenwerkingsprojecten in El Salvador en Nicaragua. Dit laatste gebeurde in het kader van recent opgezette “trilaterale samenwerking”, waarbij Chili structureel wordt betrokken bij de Vlaamse samenwerkingsprojecten in El Salvador en Nicaragua.

I.2. Dubbel gemengd karakter van de overeenkomst

De minister preciseert dat de voorliggende overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten en Chili een dubbel gemengd karakter heeft. In de Europese rechtsorde heeft ze een

gemengd karakter aangezien ze betrekking heeft op zowel exclusief communautaire aangelegenheden als op materies die onder de bevoegdheid van de lidstaten vallen. Ook naar intern Belgisch recht heeft de overeenkomst een gemengd karakter (federale staat / gemeenschappen / gewesten / Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie). Dit gemengd karakter werd vastgelegd via een schriftelijke procedure.

I.3. Historiek van de totstandkoming van de associatie-overeenkomst

Nadat Chili van een militair regime overgestapt was naar een democratisch systeem, tekende de Europese Commissie een eerste Kaderovereenkomst met dat land. Die overeenkomst moest met name zorgen voor samenwerking op alle domeinen waarbij het respect voor de democratische beginselen en de mensenrechten centraal stonden.

In 1996 werd een nieuwe overeenkomst gesloten waarin substantiële verbeteringen in de politieke, economische en commerciële relaties en in de ontwikkelingssamenwerking voorzien werden.

Op 28 en 29 juni 1999 vond in Rio de Janeiro een topontmoeting plaats van de Europese Unie (EU) en de landen van Latijns-Amerika en de Caraïben. De staats- en regeringsleiders van de EU, de Mercosur (de Mercado Común del Sur – omvattende Brazilië, Uruguay, Argentinië en Paraguay) en Chili bevestigden hun engagement om hun betrekkingen te intensifiëren met het oog op de toename en diversificatie van de handel en op het scheppen van gunstige omstandigheden voor de totstandkoming van een politieke en economische associatie.

De onderhandelingen voor de overeenkomst die nu voorligt, werden opgestart op 24 november 1999, naar aanleiding van de bijeenkomst tussen de EU en Chili. Ze werden afgerond in april 2002. De overeenkomst werd tenslotte geparafeerd op 10 juni 2002.

De minister laat daarbij opmerken dat er ondertussen nog verder wordt onderhandeld tussen de EU en de Mercosur teneinde tot een soortgelijk akkoord te komen.

I.4. Doel van de overeenkomst

De minister schetst daarna kort de grote doelstellingen die met de associatie-overeenkomst tussen de EU en Chili worden beoogd. Ze stelt dat de overeenkomst vergelijkbaar is met andere bestaan-

de associatieovereenkomsten maar dat het gedeelte over de handel veel uitgebreider is. De overeenkomst voorziet namelijk in een progressieve liberalisering van de handel in overeenstemming met de regels van de Wereldhandelsorganisatie (WHO), met als uiteindelijk doel de totstandkoming van een vrijhandelszone.

De overeenkomst stelt een vrijmaking van de handel in het vooruitzicht over een periode van 7 jaar voor industrieproducten en over een periode van 10 jaar voor landbouwproducten. Ze dekt ook de liberalisering van de handel in diensten, de toegang tot openbare markten, investeringen en intellectuele eigendommen. De overeenkomst bevat bepalingen m.b.t. de bescherming van benamingen en praktijken op het vlak van wijn en alcoholhoudende dranken, alsook een sanitair en fytosanitair akkoord. Er wordt ook een uitgebreid gamma van samenwerkingsdomeinen vastgelegd. Tenslotte bevat de overeenkomst een politiek luik en voorziet ze een dialoog over politieke en veiligheidskwesties.

I.5. Voornaamste inhoudelijke bepalingen

De minister komt dan tot de belangrijkste onderdelen van de overeenkomst. Deze zijn :

- een regelmatige politieke dialoog over bilaterale en internationale kwesties van wederzijds belang ;
- samenwerking bij de bestrijding van terrorisme ;
- samenwerking op economisch vlak, op het gebied van wetenschap, technologie en informatiemaatschappij, in het domein van cultuur, onderwijs en audiovisuele media, op het vlak van staatshervorming en openbaar bestuur, op sociaal gebied, ten aanzien van illegale migratie en op het gebied van de bestrijding van drugs en georganiseerde misdaad ;
- een vrijhandelzone, die in overeenstemming met de WHO-regels geleidelijk tussen de Gemeenschap en Chili zal ingesteld worden gedurende een periode van maximaal zeven jaar voor industrieproducten en tien jaar voor landbouw- en visserijproducten ;
- bepalingen met betrekking tot de handel in diensten, financiële diensten, vestiging, overheidsopdrachten, lopende betalingen en kapitaalverkeer, intellectuele eigendomsrechten, mededinging, geschillenbeslechting ;

- algemene en institutionele bepalingen.

I.6. Proces-verbaal van verbetering bij het akkoord

De minister attendeert de commissieleden er verder op dat op 4 november 2003 in Brussel een proces-verbaal van verbetering aangaande deze overeenkomst werd ondertekend. Daarin worden met name een aantal fouten in de bijlagen I, II, III en XIII bij de overeenkomst rechtgezet. De wijzigingen in kwestie hebben vooral betrekking op loutere vergissingen en taalgebruik. In legistiek opzicht is het van belang dat dit proces-verbaal van verbetering niet vermeld hoeft te worden in de instemmingformule van het goedkeuringsdecreet. Voor de goedkeuring van het proces-verbaal zelf, werd een afzonderlijke procedure opgestart.

I.7. Chili als Latijns-Amerikaanse brug tussen de grote handelsblokken

De minister laat opmerken dat naast het voorliggende associatieakkoord met de EU, Chili in juni 2003 ook een vrijhandelsakkoord met de Verenigde Staten ondertekende.

I.8. Recentste politieke en economische gegevens over het partnerland

Aangezien de politieke en economische schets van het partnerland werd opgenomen in de memorie van toelichting, wenst de minister zich in haar inleiding te beperken tot het toevoegen van de meest recente gegevens en evoluties.

A. Recente politieke evoluties

In augustus 2003, minder dan een maand voor de dertigste verjaardag van de staatsgreep van Pinochet, kondigde president Ricardo Lagos een reeks initiatieven aan die moeten leiden tot een versnelde oplossing voor het probleem van de mensenrechtenschendingen tijdens de periode van de militaire dictatuur. De president beloofde met name strafvermindering voor militairen die het stilzwijgen doorbreken en nuttige informatie leveren over feiten die gepleegd werden tijdens de militaire dictatuur. Lagos kondigde ook aan dat er een speciale commissie komt die de schadeloosstelling voor de gemartelde of aangehouden slachtoffers zal onderzoeken. De stafchef van het leger heeft officieel toegegeven dat het leger een enorme fout gemaakt heeft tijdens de dictatuur.

B. Recente economische evoluties

In 2010 viert Chili zijn 200-jarig bestaan. Voor de Chileense overheid is dat de streefdatum om van het land een echt modern en ontwikkeld land te maken. Daarvoor zijn nog heel wat inspanningen noodzakelijk. Prioritair zijn infrastructuurwerken, waar al tal van projecten opgestart zijn. Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan het milieu, de textielsector en de high-tech. Maar ook in andere sectoren is Chili een aantrekkelijke markt.

Chili is al bij al ook vrij goed gespaard gebleven van de economische crisissen waarmee verschillende landen van Latijns-Amerika te kampen hadden. Toch is er een algemeen gevoel dat de economie stagneert. Veel ondernemers nemen een afwachtende houding aan en stellen hun investeringen uit. Chili blijft evenwel de meest dynamische en flexibele economie in het zuiden van het continent.

De minister wijst er daarbij op dat op de internationale concurrentieranglijst 2003, opgesteld door het World Economic Forum, Chili op 28ste plaats staat, d.w.z. slechts één plaatsje achter België. Die ranglijst kijkt naar het potentieel van de landen om een duurzame economische groei te realiseren op middellange en lange termijn. Daarbij wordt rekening gehouden met de macro-economische omgeving, de kwaliteit van de overheidsinstellingen en de technologische ontwikkelingen.

Verder is het volgens de minister opvallend dat landen zoals Canada en Mexico, waarmee Chili de jongste jaren vrijhandelsakkoorden gesloten heeft, hun export naar Chili substantieel konden verhogen. Ook de invoer uit landen die goedkope producten aanbieden, zoals China, Thailand en India, is sterk toegenomen. Daarentegen daalde de invoer uit de Verenigde Staten, Japan en verschillende EU-landen. Azië is de belangrijkste afzetmarkt voor Chileense producten.

I.9. Economische betrekkingen tussen België/Vlaanderen en Chili

De minister komt dan specifiek tot de economische banden met Chili. De Belgische uitvoer naar Chili bedroeg in 2002 123 miljoen euro terwijl voor 142 miljoen euro werd ingevoerd. Vlaanderen exporteerde voor 84 miljoen euro waarmee Chili onze 66ste exportbestemming was. Tijdens de eerste 9 maanden van 2003 voerde Vlaanderen voor 71,1 miljoen euro uit naar Chili wat goed was voor 0,05% van onze uitvoer.

Afsluitend verzoekt de minister de commissieleden dan ook om de overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de republiek Chili, anderzijds, te willen goedkeuren.

II. BESPREKING

II.1. Het associatieverdrag als onderdeel van het “acquis communautaire”

De heer *Patrick Hostekint* constateert dat het voorliggende associatie-akkoord tussen de EU en Chili werd onderhandeld vanaf einde 1999 om finaal te worden ondertekend einde 2002, dat wil zeggen op een moment dat de Europese Unie nog uit vijftien lidstaten bestond. Hij wijst er daarbij op dat de Unie zeer weldra, namelijk op 1 mei aanstaande, met tien nieuw landen zal uitbreiden tot een geheel van vijftientwintig lidstaten. In dat licht bezien had de heer *Patrick Hostekint* dan ook graag vernomen of het nu voorliggende akkoord dan automatisch uitgebreid wordt tot de nieuwe lidstaten, dan wel of de hele zaak opnieuw onderhandeld zal moeten worden?

Minister *Patricia Ceysens* antwoordt hierop dat de heer *Hostekint* met zijn vraag een cruciale juridische kwestie te berde brengt. In de mate immers dat het nu voorliggende akkoord door de vijftien huidige lidstaten geratificeerd wordt vóór 1 mei 2004 (d.w.z. de datum van uitbreiding van de EU), gaat het deel uitmaken van het zogenaamde “acquis communautaire” (t.z. de gemeenschappelijke onderbouw van rechten en plichten die alle lidstaten uit hoofde van de Europese Unie bindt) dat alle kandidaat-lidstaten integraal moeten aanvaarden en overnemen vooraleer zij – kunnen en mogen – toetreden tot de Unie. Bij gebreke aan ratificatie door alle vijftien huidige EU-leden vóór 1 mei, zou het nu voorliggende verdrag daarentegen expliciet uitgebreid moeten worden met de tien nieuwe betrokken landen, die het dan ook allemaal zouden moeten ratificeren.

Daarop inpikkend laat de heer *Luc Van den Brande*, commissievoorzitter, opmerken dat daar meteen ook de reden ligt waarom de Chileense autoriteiten zo vasthoudend en zelfs hardnekkig hebben aangedrongen bij het Vlaams Parlement (en dit zowel bij de diensten van het Algemeen Secretariaat als bij de parlementsleden) om het voorliggende ontwerp van instemmingsdecreet met het associatie-akkoord EU-Chili toch maar zo snel mogelijk goed te keuren.

II.2. Verhouding van het associatie-akkoord tot de bestaande Vlaams-Chileense betrekkingen

De heer *Luc Van den Brande*, commissievoorzitter, laat verder nog opmerken dat Chili voor Vlaanderen sowieso een belangrijk partnerland is, waarmee een flink aantal afspraken bestaan. Het was trouwens een van de eerste landen waarmee Vlaanderen een verdrag sloot nadat het bij de staatshervorming van 1993 het volle verdragsrecht had verworven.

Daarop verdergaand merkt de heer *Patrick Hostekint* op dat het inderdaad ook altijd een prioritair land is geweest voor het Vlaamse buitenlands beleid. Zijns inziens is het dan ook uitermate belangrijk dat de bestaande goede betrekkingen ten volle gehandhaafd zouden worden, en waar mogelijk zelfs nog versterkt zouden worden.

De heer *Van den Brande* beaamt dit volmondig en stelt dat het daarom alleen al een waardevolle betrachting is om dit alles nu ook onder een Europees “koepelgegeven” te gaan inpassen.

III. STEMMINGEN

III.1. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1

Ter stemming gelegd, wordt het eerste artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van tien stemmen.

Artikel 2

Ter stemming gelegd, wordt daarna ook het tweede artikel van het ontwerp van decreet aangenomen bij unanimité van tien stemmen.

III.2. Stemming over het geheel

In zijn geheel ter stemming gelegd, wordt het ontwerp van decreet “houdende instemming met de overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de republiek Chili, anderzijds, de bijlagen I tot XVII en de slotakte, ondertekend in Brussel op 18 november 2002”, tenslotte eveneens aangenomen bij unanimité van tien stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Peter DE RIDDER

Luc VAN DEN BRANDE